

20131643992

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 21 ноември 2013 година.

Бр. 07-4630/1
21 ноември 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ

Член 1

Во Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување (“Службен весник на Република Македонија” број 29/2002, 85/2003, 40/2004, 113/2005, 29/2007, 88/2008, 48/2009, 50/10, 171/10, 36/11, 98/12 и 13/13), по членот 77 се додаваат 13 нови члена 77-а, 77-б, 77-в, 77-г, 77-д, 77-ѓ, 77-е, 77-ж, 77-з, 77-с, 77-и, 77-ј и 77-к, кои гласат:

„Член 77-а

(1) Испит за агент се полага заради проверка на потребното стручно знаење за вршење на работи на маркетинг на пензиски фондови.

(2) Испит за агент може да полага лице кои ги исполнува следниве услови:

- да е државјанин на Република Македонија,
- да има живеалиште во Република Македонија,
- да има завршено најмалку средно образование и
- со правосилна одлука да не му е изречна забрана за вршење на професија, дејност или должност се додека траат последиците од забраната.

Член 77-б

(1) Испитот се состои од два дела, и тоа:

- прв дел (теоретски дел), со кој се проверува теоретското знаење на кандидатите и

- втор дел (практичен пример), со кој се проверува практичната способност на кандидатите.

(2) Првиот дел од испитот од ставот (1) на овој член се полага писмено по електронски пат со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(3) Вториот дел на испитот се состои од:

- практичен пример и
- прашања кои треба кандидатот да ги одговори врз основа на анализата на практичниот пример.

Член 77-в

(1) Испитот се полага според програма во која се содржани градивото, прописите и литературата.

(2) Програмата за полагање на испитот од соодветната област ја донесува Агенцијата.

Член 77-г

(1) Базите на прашања за првиот и базите на практични примери за вториот дел на испитот од членот 77-с од овој закон ги изготвуваат професори од соодветната област и/или стручни лица од некоја од следниве области: пензиско осигурување, управна постапка, пазар на капитал и актуарство определени од Агенцијата.

(2) Прашањата од првиот дел од испитот и прашањата и практичните примери од вториот дел од испитот ги верификува Комисија за верификација на прашања составена од тројца претставници од Агенцијата.

(3) Комисијата од ставот (2) на овој член врши и ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на практични примери од членот 77-с од овој закон најмалку еднаш годишно.

(4) При ревизијата Комисијата од ставот (2) на овој член особено ги има предвид измените на прописите на кои е засновано прашањето, односно практичниот пример, бројот на кандидати кои го одговарале, успешноста во одговарањето на истите, како и други критериуми кои можат да влијаат врз подобрувањето на квалитетот на базите од членот 77-с од овој закон.

(5) Врз основа на извршената ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на практични примери, Комисијата од ставот (2) на овој член одлучува кои прашања на практични примери да бидат изменети или целосно отстранети од базите од членот 77-с од овој закон.

(6) Професорите и лицата од ставот (1) на овој член и членовите на Комисијата од ставот (2) на овој член имаат право на паричен надоместок што го определува Агенцијата.

(7) Износот на паричниот надоместок од ставот (6) на овој член се определува врз основа на бројот на изготвени прашања и практични примери, како и сложеноста на материјата.

(8) Годишниот износ на паричниот надоместок од ставот (6) на овој член не го надминува нивото на две просечни плати исплатени во Република Македонија за претходната година, објавени од Државниот завод за статистика.

(9) Стручните и административните работи за потребите на спроведување на испитот ги врши Агенцијата, а испитот технички го спроведува правно лице регистрирано во Централниот регистар избрано од Агенцијата.

Член 77-д

(1) Испитот за агент се спроведува најмалку два пати годишно.

(2) Барањето за полагање на испит пензиското друштво го поднесува до Агенцијата заедно со докази за исполнување на условите за полагање на испитот, пропишани со овој закон.

(3) Агенцијата утврдува дали кандидатот ги исполнува условите за полагање на испитот.

(4) За одобрените барања за полагање на испитот Агенцијата определува времето и местото за полагање на испитот, а пензиското друштво се известува најдоцна во рок од осум дена пред полагање на испитот.

(5) На кандидатот му се овозможува да започне да го полага испитот во првиот нареден термин од денот на одобреното барање за полагање на испитот.

(6) Доколку кандидатот не ги исполнува условите за полагање на испит Агенцијата донесува решението за одбивање на барањето за полагање на испитот против кое може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 30 дена од приемот на решението.

Член 77-ѓ

(1) Испитот за агент се полага во просторија за полагање на испит, посебно опремена за полагање на стручен испит со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

(2) Јавноста се информира за датумот и времето на полагањето на испитот најмалку три дена пред одржувањето на испитот.

(3) Полагањето на испитот се снима и во живо се емитува на веб страницата на Агенцијата, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на Агенцијата.

(4) Критериумите за просторните услови и материјално-техничката и информатичката опрема на просториите за полагање на стручен испит поблиску ги пропишува Агенцијата.

(5) Во просторијата за полагање на испитот за време на полагање на испитот се присутни тројца претставници од Агенцијата од кои еден е информатичар.

Член 77-е

(1) Пред почетокот на полагањето на испитот, претставник од Агенцијата го утврдува идентитетот на кандидатот со увид во лична карта.

(2) На кандидатот за време на полагањето на првиот дел од испитот не му се дозволува користење на закони, закони со коментар и објаснување, мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства, претходно подготвени предмети и слично.

(3) На кандидатот за време на полагањето на вториот дел од испитот му се дозволува користење единствено на закони (без коментари и објаснувања) кои во електронска верзија се наоѓаат на компјутерот на кој кандидатот го полага испитот.

(4) На кандидатот за време на полагањето на првиот и вториот дел од испитот не му се дозволува да контактира со други кандидати или лица освен со информатичарите од членот 77-ѓ став (5) од овој закон, доколку има технички проблем со компјутерот.

(5) Ако техничките проблеми со компјутерот ќе бидат отстранети за пет минути испитот продолжува, а доколку не бидат отстранети во овој рок испитот само за тој кандидат се прекинува и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(6) Ако има проблеми со повеќе од пет компјутери и ако тие не бидат отстранети во рок од пет минути испитот се прекинува за сите кандидати кои го полагаат испитот и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(7) Доколку кандидатот при полагањето на првиот и вториот дел од испитот постапува спротивно од ставовите (2), (3) и (4) на овој член нема да му се дозволи натамошно полагање на испитот во тој утврден термин.

(8) Во случаите од ставот (7) на овој член се смета дека кандидатот не го положил испитот и истото се констатира во записник за полагање на испит.

(9) Овластените претставници од членот 77-ѓ став (5) од овој закон за време на полагањето на испитот не смеат да се задржуваат подолго од пет секунди во непосредна близина на кандидатот кој го полага испитот, освен во случај на отстранување на технички проблем кога не смеат да се задржат подолго од пет минути.

Член 77-ж

(1) Ако во текот на полагањето на испитот настанат оправдани причини поради кои кандидатот не може да го продолжи полагањето на испитот (болест, породилно отсуство и слично), ќе се прекине испитот за определено време, кое не може да биде подолго од шест месеци.

(2) Решение за продолжување на испитот донесува претседателот на Советот на експерти на Агенцијата по барање на пензиското друштво. Барањето се поднесува во рок од осум дена од престанокот на причините за одлагање на испитот, но најдоцна во рок од шест месеци.

(3) Ако пензиското друштво не поднесе барање за продолжување на полагање на испитот во рокот определен во ставот (2) на овој член ќе се смета дека испитот не е положен.

(4) Против решението од ставот (2) на овој член може да се поведе управен спор пред надлежниот суд во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

(5) Во продолжувањето на испитот кандидатот не го полага оној дел од испитот што претходно веќе го има положено.

Член 77-з

(1) Испитот започнува со полагање на првиот дел (теоретскиот дел), а потоа на вториот дел (практичен пример).

(2) Вториот дел се полага во рок од најмалку пет дена по успешното полагање на првиот дел.

(3) Агенцијата поблиску го пропишува начинот на бодирање на првиот и вториот дел од испитот.

(4) Првиот дел од испитот се полага за секоја соодветна област и содржи најмногу 50 прашања со пет опции за заокружување од кои една е точна, две се слични, една не е точна во мал обем (на неа се губат мал број поени) и една не е точна во голем обем (на неа се губат поголем број поени).

(5) Услов за полагање на вториот дел од испитот е кандидатот да го положи првиот дел од испитот.

(6) Доколку кандидатот не го положил првиот дел од испитот согласно со ставот (5) на овој член, ќе се смета дека испитот не го положил.

(7) Вториот дел од испитот се состои од практичен пример.

(8) Прашањата кои се составен дел од практичниот пример се од соодветната област и имаат пет можни опции на одговори од кои една е точна, три се слични и две се различни.

(9) Доколку кандидатот не го положил вториот дел од испитот ќе се смета дека испитот не го положил.

Член 77-с

(1) Полагањето на првиот дел од стручниот испит се врши со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(2) Прашањата од тестот, зависно од тежината, се вреднуваат со поени определени во тестот.

(3) Полагањето на вториот дел од стручниот испит се врши со проучување на практичниот пример и одговарање на определен број прашања кои произлегуваат од практичниот пример, во вид на електронско софтверско решение (во натамошниот текст: електронски практичен пример).

(4) Прашањата од практичниот пример, зависно од тежината, се вреднуваат со поени определени во практичниот пример.

(5) Прашањата содржани во тестовите за полагање на првиот дел на испитот и нивните одговори, како и практичниот пример и прашањата кои произлегуваат од практичните примери и нивните одговори се чуваат во единствениот електронски систем за полагање на испитот.

(6) Електронскиот систем од ставот (5) на овој член содржи и јавно достапна база од најмалку 100 прашања за секоја област, како и јавно достапна база од најмалку 30 практични примери за секоја област за потребите на вториот дел од испитот.

(7) Во електронскиот систем е содржано и посочување на прописите и литературата во кои се содржани одговорите на прашањата од првиот дел од испитот и прописите за вториот дел од испитот.

(8) Резултатите од полагањето на првиот и вториот дел од испитот му се достапни на кандидатот на компјутерот на кој го полагал испитот, веднаш по неговото завршување.

Член 77-и

(1) На денот на полагањето на првиот, односно вториот дел од испитот, претставник на Агенцијата му дава на кандидатот пристапен код, односно лозинка со кој му се одобрува пристап во електронскиот систем од членот 77-s од овој закон.

(2) По одобрувањето на пристапот, кандидатот добива електронски тест за првиот дел од испитот, односно електронски практичен пример за вториот дел од испитот, компјутерски генерирани, чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем од членот 77-s став (5) од овој закон, од базите од членот 77-s став (6) од овој закон.

(3) Првиот и вториот дел од испитот содржат упатство за начинот на решавање на истиот за кое претставник на Агенцијата дава појаснување, пред да започне полагањето на испитот.

(4) Електронскиот систем за полагање на испитот не може да дозволи постоење на идентична содржина на електронски тест за првиот дел од испитот, односно електронски практичен пример за вториот дел од испитот во еден термин за повеќе од еден кандидат.

(5) Во случај на спреченост на спроведување на првиот или вториот дел од испитот, поради причини што доведуваат до техничка неможност на функционирање на електронскиот систем од членот 77-s од овој закон, полагањето на испитот се прекинува.

(6) Доколку причините од ставот (1) на овој член ќе се отстранат во рок од 60 минути од прекинувањето на испитот, истиот се продолжува веднаш по нивното отстранување.

(7) Доколку причините од ставот (1) на овој член не се отстранат во рокот од ставот (6) на овој член, испитот се презакажува за друг термин.

(8) Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата од првиот дел од тестот за полагање на испитот изнесува 120 минути.

(9) Се смета дека испитот го положил оној кандидат кој со точни одговори на прашањата од тестот постигнал најмалку 70% од вкупниот број предвидени позитивни поени.

(10) Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата од секоја од практичниот пример од вториот дел изнесува 120 минути.

Член 77- j

(1) На кандидатите кои го положиле испитот за агенти им се издава уверение во рок од 15 дена од денот на завршувањето на испитот.

(2) Формата и содржината на уверението од ставот (1) на овој член ги пропишува Агенцијата.

(3) На барање на кандидатот Агенцијата го информира за направените грешки во тестот за полагање на стручниот испит со овозможување непосреден увид во тестот.

(4) Тестовите и практичните примери се користат и се даваат на кандидатот само за време на полагањето на стручниот испит.

(5) Материјалите од одржаните испити, особено хартиените верзии од тестовите и практичните примери за полагање на стручниот испит и специмените за проверка на точноста на одговорите на тестот и практичниот пример, како и снимките од одржаните испити се чуваат во Агенцијата.

(6) Комисијата од членот 77-г став (2) од овој закон врши ревизија на одржаните испити.

(7) Комисијата од ставот (6) на овој член се состанува најмалку еднаш годишно и врши ревизија на начинот на спроведување на најмалку два испита одржани во тековната година.

(8) Комисијата од ставот (6) на овој член има право да изврши ревизија и на начинот на спроведување на испитите одржани во последните две години до денот на одржувањето на состанокот на комисијата, но не порано од денот на примена на овој закон.

(9) Доколку Комисијата од ставот (6) на овој член утврди нерегуларности во спроведувањето на испитот од страна на поединци во смисла на членот 77-е став (5) од овој закон, предлага одземање на уверението од ставот (1) на овој член.

(10) Советот на експерти на Агенцијата донесува решение за одземање на уверението врз основа на предлогот на Комисијата од ставот (6) на овој член во рок од три дена од приемот на предлогот.

(11) Против решението од ставот (10) на овој член може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 30 дена од приемот на решението.

Член 77 - к

(1) Трошоците за полагање на испитот ги сноси пензиското друштво.

(2) Трошоците од ставот (1) на овој член ги определува Советот на експерти на Агенцијата врз основа на реално направените трошоци за полагање на испитот, неопходни за спроведување на првиот и вториот дел на испитот, подготовката на базите на прашања, спроведувањето на електронскиот тест, изготвување на материјали и покани и изготвување на уверенија.

(3) Трошоците за полагање на испитот се уплатуваат на сметката на сопствени приходи на Агенцијата.

(4) Доколку трошоците не се уплатени на соодветна сметка на Агенцијата, најдоцна 15 дена пред денот определен за спроведување на испитот, на кандидатот не му се дозволува полагање на испитот.

(5) Доколку кандидатот во рок од една година од денот на уплатата на средствата не го полага испитот, уплатените средства се враќаат согласно со закон.“

Член 2

Во членот 134 ставот (3) се менува и гласи:

„Глоба во износ од 20.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на друштво за управување со задолжителни пензиски фондови, доколку:

- 1) не донесе Кодекс за добро корпоративно управување и не работи согласно со членот 4 став (3) од овој закон;
- 2) не воспостави ефикасни контролни механизми и не воспостави процедури и не определи лица согласно со членот 18-б од овој закон;
- 3) не воспостави организациона единица согласно со членот 21-а став (1) од овој закон;
- 4) не ги почитува обврските од членот 21-б ставови (1), (2), (3) и (4) од овој закон;
- 5) не воспостави активности за управување со ризици, не назначи лице одговорно за управување со ризици и не достави извештај согласно со членот 21-в ставови (1), (2) и (5) од овој закон;
- 6) не ги исполни обврските од членот 21-г од овој закон и актите пропишани од Агенцијата;
- 7) не назначи надворешен овластен ревизор со добри референци и не објави извадок од ревидираниот финансиски извештај со мислење на овластениот ревизор согласно со членот 22 од овој закон;
- 8) постапи спротивно на членот 22-б од овој закон и
- 9) нема документ за инвестициона стратегија со содржина согласно со членот 112-а ставови (1) и (2) од овој закон и актите пропишани од Агенцијата.“

Член 3

Во членот 136-г ставот (1) се менува и гласи:

„Глоба во износ од 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорно лице во Агенцијата, доколку:

- 1) прифати функција или вработување или стекнува акции спротивно на членот 51 став (7) од овој закон;
- 2) не донесе решение во рокот утврден со членот 77-ј став (10) од овој закон и
- 3) постапи спротивно на членот 77-е став (9) од овој закон.“

Член 4

По членот 136-е се додава нов член 136-ж, кој гласи:

“Член 136-ж

Глоба во износ од 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на правното лице кое го спроведува испитот спротивно на членот 77-г став (9) од овој закон.“

Член 5

Подзаконските акти предвидени со овој закон се донесуваат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 6

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување.

Член 7

Започнатите постапки за полагање на испит на агенти до денот на започнувањето на примената на овој закон ќе завршат според одредбите од прописите по кои започнале.

Член 8

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”, а членовите 1 и 4 од овој закон ќе започнат да се применуваат во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.